

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 7. novembra 2019

Izvajalska agencija za inovacije in omrežja EU je dosegla številne pričakovane koristi, vendar bi morala izboljšati izvajanje programov porabe, ki so bili nanjo preneseni, pravijo revizorji

Kot je navedeno v novem poročilu Evropskega računskega sodišča je Izvajalska agencija za inovacije in omrežja (INEA) od svoje ustanovitve leta 2013 dosegla številne pričakovane koristi. Čeprav so bili njeni postopki na splošno dobro organizirani, so bile ugotovljene pomanjkljivosti pri izbiri projektov. Revizorji so opozorili tudi na tveganja v zvezi s pravočasno izvedbo programa in slabosti pri poročanju o smotrnosti. Poleg tega bi lahko agencija s prilagoditvijo in uskladitvijo postopkov v treh sektorjih, ki jih pokriva, dosegla dodatne sinergije pri upravljanju programa.

Agencija INEA je bila ustanovljena leta 2013, da v imenu Evropske komisije izvaja programe, ki podpirajo infrastrukturne, raziskovalne in inovacijske projekte na področju prometa, energetike in telekomunikacij. Pooblaščenca je bila za upravljanje projektov v skupni vrednosti 33,6 milijarde EUR v sedanjem obdobju 2014–2020, kar predstavlja največji proračun, ki ga upravlja katera koli od izvajalskih agencij EU. Instrument za povezovanje Evrope (IPE) predstavlja več kot 80 % tega proračuna.

„Komisija bi morala okrepiti pravni okvir, v skladu s katerim agencija INEA upravlja programe porabe, ki so bili nanjo preneseni,“ je povedal član Evropskega računskega sodišča Oskar Herics, pristojen za poročilo. „To je bistveno za zagotovitev transparentnejše porabe sredstev EU in za to, da se v celoti prispeva h krovnemu cilju izgradnje vseevropskih omrežij.“

Revizorji so na splošno ugotovili, da je agencija INEA od svoje ustanovitve leta 2013 opravljala prenesene naloge, opredeljene v njenem mandatu, in dosegla številne pričakovane koristi. Vendar pa agencija INEA še ni v celoti izkoristila prednosti, ki jo ima, ker združuje tesno povezana področja politik pod enotnim okriljem. Revizorji poudarjajo, da bi z nadaljnjim prilagajanjem in usklajevanjem postopkov v vseh treh sektorjih, ki jih pokriva, lahko dosegla dodatne sinergije in povečala učinkovitost. Agencija INEA se srečuje še z drugimi omejitvami v zvezi s pravnim

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

okvirom, kot so nezadostna fleksibilnost pri razporejanju uslužbencev, kar ovira njeno zmožnost prilagajanja spremenljivi delovni obremenitvi v okviru različnih nalog.

Revizorji so ugotovili pomanjkljivosti v sicer dobro organiziranem postopku izbire projektov IPE. Zaradi tega je ocenjevanje projektov neenotno, zlasti v zvezi z uporabljenimi merili za izbor in točkovanjem v okviru ocenjevanj. Revizorji tudi niso ugotovili sistematične povezave med priporočili zunanjih strokovnjakov in končnim seznamom izbranih projektov, ki ga je pripravila Komisija, prav tako pa menijo, da dokumentiranje razlogov za odstopanje od ocen ni bilo jasno. Primer tega je 14 projektov v okviru sektorja IPE za promet (vrednih približno 0,7 milijarde EUR), za katere so zunanji strokovnjaki priporočili, naj se ne financirajo.

Revizorji svarijo tudi, da obstaja tveganje, da program IPE morda ne bo izveden v celoti. Ker večletnega načrtovanja razpisov ni bilo, so bili nekateri projekti predloženi prezgodaj, kar je pomenilo, da ob izboru niso bili dovolj izdelani. To je eden od razlogov za zamude pri projektih in njihovo nezadostno izvedbo. Pri reviziji Sodišča se je pokazalo, da je bilo do januarja 2019, tj. v petem letu sedanjega obdobja, izplačanih le približno 23 % prvotno dodeljenih sredstev. Ker se bo obdobje 2014–2020 končalo kmalu, revizorji ugotavljajo, da obstaja tveganje, da se bodo v prihodnjih mesecih zamude pri plačilih, sprostitev in vračila znatno povečali, zaradi česar ne bo dovolj časa za preusmeritev sredstev k drugim projektom. Revizorji dodajajo, da je to še toliko verjetnejše glede na to, da se s popravljivimi ukrepi agencije INEA za projekte, ki imajo zamude, ta tveganja ne obravnavajo v celoti.

In nazadnje, revizorji opozarjajo na slabosti v okviru smotrnosti IPE. Trenutno je spremljanje projektov v glavnem usmerjeno k izložkom in ne k ocenjevanju rezultatov, kot so ustvarjeni časovni prihranki ali povečan obseg prometa. Zato ni jasnih informacij o tem, ali in kako projekti, ki jih sofinancira EU, dejansko prispevajo k doseganju ciljev programa in vplivajo na gospodarski razvoj.

Revizorji so na podlagi svojih ugotovitev izrekli več priporočil, ki naj bi Evropski komisiji in agenciji INEA pomagali:

- izboljšati potencialne sinergije med tremi sektorji, ki jih agencija INEA pokriva,
- okrepiti pravni okvir, da se omogoči fleksibilnejše upravljanje prenesenih programov,
- zagotoviti bolj enotne in transparentne postopke za izbiro projektov,
- določiti boljše pogoje za pravočasno izvedbo programa in
- preoblikovati okvir smotrnosti za boljše spremljanje rezultatov projektov.

Pojasnila za urednike

Agencija INEA je bila ustanovljena leta 2013 in je nasledila Izvajalsko agencijo za vseevropsko prometno omrežje, ki je upravljala program vseevropskega prometnega omrežja za obdobje 2007–2013. Zaupanih ji je bilo 93 % celotnega proračuna Instrumenta za povezovanje Evrope in 7 % proračuna programa Obzorje 2020. Proračun, ki ga upravlja agencija INEA, skupaj znaša več kot 33 milijard EUR. Iz obeh programov se sofinancira skoraj 2 000 projektov iz njenega portfelja. V obdobju 2014–2018 je organizirala 59 razpisov za zbiranje predlogov in ocenjevanje 2 272 upravičenih predlogov projektov.

Posebno poročilo št. 19/2019 – INEA: dosežene koristi, vendar je pomanjkljivosti IPE treba obravnavati – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU. Sodišče namerava leta 2020 izdati tudi posebno poročilo o vodilnih infrastrukturah EU za čezmejni promet.

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502